

Nr 210.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående disposition av vissa medel, som anvisats för säkerhetsanordningar å undervattensbåtar; given Stockholms slott den 8 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Vennerström anför:

På därom av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1932 års riksdag gjord framställning anvisade nämnda riksdag (skrivelse nr 4 A) ett belopp av 64,600 kronor för säkerhetsanordningar å undervattensbåtar. För samma ändamål anvisade vidare 1933 års riksdag (skrivelse nr 4) ytterligare 25,500 kronor. De sålunda anvisade medlen, tillhoppa 90,100 kronor, vilka voro avsedda för inrättande av utstigningsanordningar å undervattensbåtar ävensom för an-

skaffande av en övnings- och en provtank samt två dekompressionstankar, hava sedermera genom särskilda brev den 22 april 1932 och den 19 maj 1933 ställts till marinförvaltningens förfogande för därmed avsett ändamål.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 februari 1935 har *marinförvaltningen* meddelat, att de sålunda angivna materielanskaffningarna och de därtill anslutna arbetena numera blivit verkställda, varvid det visat sig, att å de för ändamålet anvisade medlen en besparing av omkring 17,000 kronor komme att uppstå. Beträffande användningen av sistnämnda belopp har marinförvaltningen i nyssnämnda skrivelse anfört i huvudsak följande.

Numera hade nya säkerhetsanordningar konstruerats för att minska med undervattensbåtstjänsten förbundna risker. Så hade en s. k. släpboj utexperimenterats, som, då en undervattensbåt skulle gå upp till ytan, lossgjordes ifrån båten, flöte upp till ytan och medelst flagga utvisade båtens avsikt att gå upp samt kurs för i närheten varande övervattensfartyg. Då just övergång till ytläge innebure det största riskmomentet i undervattensbåtstjänsten, ansåge marinförvaltningen denna konstruktion vara av stor betydelse. Medel saknades dock för införande av dylika bojar å äldre undervattensbåtar. Lämpligen skulle ovannämnda besparing kunna tagas i anspråk härför.

För utförande av dykeriarbeten för att underlätta utstigandet för besättningen i en sjunken undervattensbåt vore det av största vikt att äga tillgång till dykare, som utbildats för arbeten på stora djup. Tyvärr stode flottans dykarepersonal icke på den höga nivå, som på grund härav vore önskvärd. Det hade kommit till ämbetsverkets kännedom, att utomlands, särskilt i England och Amerikas Förenta Stater, betydande framsteg gjorts på dykeriområdet genom rationellt ordnad dykareutbildning. Då ämbetsverket hade för avsikt att söka förbättra dykareutbildningen vid flottan, skulle det vara av största värde, om personal, avsedd att leda utbildningen, gäves tillfälle till studier utomlands, och marinförvaltningen hade övervägt att till Kungl. Maj:t göra framställning om utsändande i sinom tid av två lämpliga personer för att bedriva studier i angiven riktning. Det syntes ämbetsverket, som om härmed förenade kostnader lämpligen skulle kunna bestridas av angivna besparing.

De ändamål, för vars tillgodoseende besparingen sålunda kunde användas, avsåge reellt samma mål, för vilka medlen ursprungligen anvisats, nämligen att trygga undervattensbåtsvapnets personal och materiel mot de risker, som vore förbundna med undervattensbåtstjänsten.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställde marinförvaltningen, att den besparing på cirka 17,000 kronor, som beräknades uppstå på anslaget till säkerhetsanordningar å undervattensbåtar, måtte få användas dels till anordnande av ytterligare säkerhetsanordningar å undervattensbåtar i enlighet med vad i det föregående anförts, dels även till utländsk studieresa avseende att förbättra dykareutbildningen vid flottan.

*Departements-
chefen.*

Enligt vad som framgår av marinförvaltningens ifrågavarande framställning, kommer ett belopp av omkring 17,000 kronor av de medel, som anvisats för säkerhetsanordningar å undervattensbåtar, att bliva obehövt för det ändamål, för vilket dessa medel ursprungligen avsetts. Med hänsyn härtill föreligger icke något hinder för att ifrågavarande belopp nu disponeras för annat ändamål. Det förslag, som marinförvaltningen härutinnan framlagt och som i huvudsak innebär ett användande av beloppet för främjande av samma syfte, som avsågs med den ursprungliga medelsanvisningen, nämligen tryggan-

det av undervattensbåt vapnets personal och materiel mot de risker, som äro förbundna med undervattensbåtstjänsten, finner jag mig i stort sett kunna biträda. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles meddela närmare föreskrifter angående ifrågavarande medels användning. Emellertid torde riksdagens medgivande böra utverkas att på sätt angivits disponera berörda medel.

Under återopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den besparing, som kommer att uppstå å de för budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 anvisade extra reservationsanslagen för säkerhetsanordningar å undervattensbåtar, må, på sätt Kungl. Maj:t skall äga närmare bestämma, tagas i anspråk för anordnande av ytterligare säkerhetsanordningar å undervattensbåtar ävensom för bekostande av en utländsk studieresa för personal, avsedd att leda dykeriutbildningen vid flottan.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Broberg.